

EGYHÁZI HIRADÓ

A szegedi református egyház hivatalos lapja. református egyház-
társadalmi és belmissziói hetilap

ELŐFIZETÉS: HAVONKÉNT 600 K EGY SZ. 150 K
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
REF. LELKÉSZI HIVATAL, SZEGED.

Főszerkesztő: HARSÁNYI PÁL.
Felölős szerkesztő: BAKÓ LÁSZLÓ.

MEGJELENIK
HETENKINT SZOMBATON
Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

TARTALOM: *Vezércikk: Mire képes az imádság? — II. cikk: R. L. Új március 15-én voltunk
III. cikk: Antalffy L. Van-e Isten? Forgácsok. Aranykönyv, Családi kör, Hírek.*

Mire képes az imádság?

A hirneves, kegyes lelkű Oberlin lelkész, Steinthal-ban, ahol működött, egy-két ifjút — fiút és leányt — nevelt családjában. Ezek között volt egy előkelő család leánykája is. Az eset éppen a véres francia forradalom idejében történt. Az ifjú leányka szülői Strassburgban a guillotin alatt vérezték el és most a gyermekekre került a sor, kiket szintén halálra kerestek. Így aztán a forradalmi tanács vérebei még az egyszerű, csendes paplakot sem kerülték, annál kevésbé, mert besúgás révén értesültek a kis nemes leány rejtekéről. Amint berontottak, nagy hangon fenyegetőzve azt követelték Oberlintől, hogy a leánykát szolgálta ki nekik. Oberlin, aki jól tudta, hogy a hazugságot Isten ígéje minden körülmények között tiltja, semmi áron nem volt hajlandó ilyen bűnre, viszont a leánykát sem akarta kiszolgáltatni vérszomjas üldözőinek. Mit csináljon ilyen kritikus helyzetben?

A hívő lelkű Oberlin tudta, hogy az Isten még csoda által is megtarthatja a szegény ártatlan gyermeket. Ezért bátran odalépett a vad katonák elé s szólt: „Menjetekek s keressétek meg!” — Aztán térdre hullott és bensőséggel felfohászkozott az Úrhoz: „Óh Uram, kötözd be szemüket, hogy ne találják meg a kedves gyermeket.” Az imát meghallgatta az Ur. A vad jakobinusok felrohantak a lépcsőkön és átkutatták az emeleti szobákat s felszakították éppen annak a szobának az ajtaját, amelyik-

ben a leányka volt, ki e pillanatban kezeit törülgette az ajtóra függesztett törülközővel s a benyomott ajtóval a fal mélyedésébe szoritották.

Oberlin, ki eközben a katonák után felment az emeletre, elámult, amint a szobát üresen találta. A katonák dühödt buzgalmukban ugyanis elfeledtek kopogtatni s így a leányka biztos rejtekhelyen maradt, míg végre üldözői elvonultak. Csak akkor tudta meg, micsoda veszélyben forgott, mikor Oberlin elbeszélte, hogyan hallgatta meg imádságát az Ur s hogyan mentette meg védencét ellenségei kezéből.

Csak akkor hullott térdre s rebegte zokogva: „Istenem, légy áldva a Te végtelen kegyelmedért, csodatevő irgalmadért!...”

*

Az ima a lélek lélegzése; ahol megszünt az imádkozás, ott beállt a halál: a lélek szomorú, angyalkönyvetek fakasztó halála.

Az ima szárny. Mikor a gond, baj, mint dühös ebek reánk rontanak, csak addig üldöznek, míg az ima szárnyain, mint leesett, de erőre kapott fecske fel nem repülünk előlük: oda már nem tudnak követni.

Az ima erő, mely az Isten kezét kényszeríti megmozdulni: e kéz mindenható, ott is utat nyit a szabadulásra, ahol mindenfelől lezárva a sorompó.

Zeman Zoltán
tábori lelkész.

Uj március 15-t vár a nemzet!

Ravasz L. beszédének főbb gondolatai
a bpesti egyetemi ifjuság ünnepélyén:

— Egy vallomást kell tennem, — ami után talán nem is vagyok méltó itt beszélni. Sokszor, álmatlan éjszakákon s néha, ha az erdőzugást, a tilinkó szavát hallom, vagy egy magyar nota sír fel fülemben, eszembe jut, nem halálraitélt nép-e a magyar? Mert a nemzetek sem öröklelték. Hol van a török világbirodalom és hol van a római? De hol van a karthagóiak büszke hatalma? A médek, asszirok világbirodalma? Én ilyenkor mindig arra gondolok, amit nagy költőnk, Vargha Gyula írt a homokba fulladt ázsiai városokról, amelyek éltek valamikor, ezredeken át s mégis ma könyv nem ír róluk, nota nem dalol. Ha mi leszámolunk, komolyan vesszük magunkat, meg kell lássuk, hogy életünkben csakugyan vannak olyan jelek, amelyek az elmulást súgják felénk. Német, szláv és oláh tengerek ütközőpontján áll a magyar, mint egy óriási vandorló kő. Hogy mállasztják, hogy fogyasztják. Valami végzeiszterűség van abban, hogy a pusztulás éppen azokon a pontokon mállasztotta a magyart, ahol a legstürbb volt.

— A meghalt magyar katonák helyébe bevándorlók jöttek, letelepedtek, földet miveltek, szaporodtak, terjesztették a nyelvüket s egyszerre csak maguk alá gyűrték a földet. Gondoljátok meg fiatal barátaim, hogy hárommillió magyar ember él idegen nacionalista és imperiálista új államok kellős közepén.

— Gondoljátok el, hogy Erdélyben már a magyar impérium alatt is tömegesen oláhosodtak el a magyarok. Mi lehet most? Sohase feledjétek el, hogy hárommillió magyarnak az ifjusága milyen szörnyű kísértések között van. A felébredő magyar dac azonban koncentrálja a népet. Álmatlan éjszakáimon sokszor látom a magyarokat, amint ebben az idegen világban szenvednek. Segélykiáltásokat hallunk, de mi, a parton állók nem tudunk segíteni.

— A csonka ország életében is sok olyan szomorú jelet látok, amelyek méltán rabolják el éjszakai álmomat. Itt van például a magyar ifjuság, melyről ha nem a szemébe nézek, nagyon sok jót fogok mondani. De minthogy most szemtől szembe állunk, megmondhatom, hogy az ifjuság dekadens. Dekadens főként irodalmi izlésében.

— A magyar nemzet, a magyar nép talán halála előtt áll. Mikor hal meg egy nemzet? Akkor, ha kipusztultak ideáljai, eszményei pedig megromlottak. Minden nemzetben annyi reménység van, amennyi az ifjuságban.

— Egy nemzetben annyi lélek, reménység van, amennyit az ifjuság felszívni képes.

— Március tizenötödike az ifjuságnak és az életnek boldog ünnepe. Egy új március tizenötödikére van szükség! — Majd az ifjuság felé fordulva így végezte szavait: — Ti örök ifjuság vagytok, ti a jövő lesz a nemzet elméje világos,

hatalma erős, lelke nemes, családi élete tündökletes, asszonya glóriás, ifja véresen is hős, őregje fehér hajkoronával is áldott. Legyetek áldottak, amíg ifjuk maradtok!

Van-e Isten?

Egy istentagadó egyszer nyilvános vitaközlésre hívott fel egy lelkészt azon kérdésről: Van-e Isten, vagy nincs? A lelkész azt felelte: „Minek vitakozzuk sokáig? Ilyen nyilvános vitaközléseknek nem sok eredménye szokott lenni. Hanem ehelyett mutasson nekem 12 olyan embert, akik az *atheismus*, vagyis *istentagadás tanítása által, bűnös szokásaikból megtértek és jobb emberekké lettek.* És én szintén mutatok 12 olyan embert, akik az *Istenben való hit által gonosz életmódjukkal felhogytak és más emberekké lettek!*” Erre az istentagadó többé semmit se hallgatott magáról; tudta, hogy igen sokáig kereshetne, míg 12, sőt csak egyetlenegy olyan embert találna, ki az *atheismus* által jobbá lett.

Ez a kis történet jobban megmutatja, mint hosszú értekezések: kinek a részen van a nagyobb igazság, az istentagadó vagy az istenhívő részen-e? A világnézetekre is áll az az ige: „*Gyümölcsökről ismeritek meg azt.*” Mennél jobb gyümölcsökkel terem valamely világnézet, valószínűleg annál jobban megfelel az igazságnak. De minél romlottabb egy világnézet gyümölcsei, annál nagyobb aggályunk lehet annak helyessége iránt.

Az *atheismus* (istentagadás) *erkölcsi tekintetben semmiféle jó gyümölcsökkel nem mutathat fel*, hanem csak rosszakat. Az *atheismus* által még egyetlen ember se szabadult meg hibáitól és bűneitől, az *atheismus* által még *senkise lett jobb emberré.* Az a hit, hogy nincsen Isten, ki a bűnt megbünteti, a jót megjutalmazza, aki elénk adta parancsolatait és mindent tud amit teszünk, vagy nem teszünk: ez az istentagadó hit, lehetetlen, hogy őszintén szolgáljon arra, hogy a jót, az erényt minden körülmények között kövessük, még akkor is, mikor az kényelmetlen, vagy kárral és gunyolódással jár. Hiszen természetes, hogy az istentagadók ilyenformán gondolkoznak: „Mi hasznom van abból, ha a jót cselekszem, ha szenvedélyeimet és vágyaimat sok bajjal leküzdöm, vagy ha pénzzel másokon segítek a szükségben? Hiszen nincs Isten, aki megjutalmazna, vagy megbüntetne. Inkább igyekszem minél jobban kihasználni ezt a rövid földi életet; az a legokosabb és leghasznosabb, ha csak a saját hasznunkkal és élvezetünkkel törődünk.”

Mily egész másfélék az Isten hitnek a gyümölcsei! Az emberek között igen sokan vannak olyanok, akik azon naptól fogva, hogy az Istenben való élő hithez jutottak, bűnös szokásaikat mind inkább elhagyták és jobb emberekké lettek. És még többen vannak olyanok, kiknek az Istenhit támaszul szolgál a sok kísértés és csabítás

között, amik megkörményezik és akik e hit nélkül régen bűnbe merültek és gonosz emberré lettek volna. Hiszen természetes is, hogy az az ember, aki szilárdan meg van győződve, hogy van Isten, ki mindent lát, amit az ember cselekszik és a ki megbünteti azokat, kikt parancsolatai áh gják és a ki kegyelmet és minden jót ígér azoknak, kik parancsolatait megtartják, egy ilyen ember jobban ovakodik a bűnöktől, az ilyen ember inkább fogja a jót cselekedni, mint az, aki nem hiszi, hogy van Isten, kinek számadással tartozik cselekedéséről.

2 ik kérdés: *Segi ségére lehet-e az embernek a halálban az atheismus?*

Egy fiatal leány, aki nemrég confirmált, sorvasásban haldoklott. Anyja iszentagadó volt, aki nem csinált titkot hitelenségéből, anyja pedig hívő keresztény. Egy napon, midőn csak keletesben voltak, a leány azt kérdezte apjától: „Apám, kinek a hitével haljak meg, a te hiteddél, vagy anyám hitével? Apja egy ideig gondolatokba merült, majd így szólott: „*Anyád hitével hal meg gyermekem*“. Meg vagyok győződve, hasonló helyzetben a legtöbb iszentagadó hasonlóképen beszélne. De vajjon nem annak a hitnek kell-e az igazinak lenni, amelyben kívánjuk, hogy azok haljanak meg, kiket legjobban szeretünk a világon!

Antalffy László ezredes lelkész.
(Folytatása következik.)

Forgácsok.

Hogy ölheted meg leghamarabb az egyházadat?

A sátán jó tanácsai.

1. Ne járj templomba.
2. Ha jársz is, érkezzél későn.
3. Minél rosszabb kedvvel menj az Isten házába.
4. Istentisztelet alatt tedd föl magadnak ezt a kérdést: Tulajdonképen érek-e én valamit ezzel az egésszel?
5. Tisztségget, munkát sohase vállalj az egyházadban: sokkal kényelmesebb kívülmaradva kritizálni.
6. Legalább minden második vasárnap eredj el valamelyik más felekezetnek a templomába: hadd lássa a papod, hogy ő neked csak azért se parancsol!
7. Az egyházban hagyj rá minden munkát a papra: hadd kinlódjék meg a béréért.
8. A templomban ülj a szószéktől minél távolabb és lehetőleg ki ne nyisd éneklésnél a szádát.
9. Az egyházi tartozásod megfizetését ne arsd sietősnek s a tőled telhető legkevesebbet add.
10. A papodhoz soha egy buzdító szót ne szólj, mert a nízélgés meg talál neki ártani.
11. Az érdeklődő idegeneknek mondd el a papod minden hibáját, mert ők esetleg maguktól nem jönnének rá.

12. Uj egyháztagok toborzása érdekében egy lépést se tégy.

13. Ha az egyháztagok közt béke és egyetértés uralkodik, mondd azt, hogy az egyházból kivesszett az élet és a mozgékonyág.

4. Ha pedig az egyháztagok között akad egynéhány buzgó és tevékeny ember, hirdesd főlháborodva, hogy az egyházban egy klikk urakodik.

(A Reformed Church Messenger után.)

A kálvinista Tisza István és a katolikus Habsburgok.

Baró Margutti Albert volt cs. és kir. főhadsegéd a Habsburgok tragédiájáról írott emlékezésében írja:

„Károly azonban már előzőleg is elkövetett egy másik ügytelenséget: nem mulasztotta el az alkalmat arra, hogy súlyosan megsértse Tisza Istvánt. Tisza István, visszaemlékezve arra, hogy 1867-ben a hercegprimás mellett az akkori miniszterelnök, gróf Andrássy Gyula tette Ferenc József fejére Szent István koronáját, a precdensből jogot merített annak a kérésére, hogy ezt a kegyet neki tartsák fönn most is. Szerencsétlenségére ő kálvinista volt és azonkívül a magyar református egyház konventjének az elnöke. Tisza kérése olyan volt tehát, mint a kutba dobott kő és a császár rossz kedvéhez semmit sem lehetne hasonlítani, ha csak nem a császárné mérgeződését, akinek a főlháborodása nem ismert hatát arra a gondolatra, hogy a szent ereklyét egy eretnek tegye föl a király fejére. Minden tőle telhető elkövetett, hogy elérülhető legyen ez a profanizáció. Hamarosan találtak egy kibuvót, kiasván egy régi szokást, amely szerint a hercegprimás mellett, mint a király magyarországi képviselőjének, a nádornak kötelessége az, hogy legalisan segédkezzék a koronázásban. Nem kellett tehát egyéb, csak ki kellett nevezni valakit a nádori méltóságra, amely már hatvan nyolc esztendő óta betöltetlen volt. József főherceg, a nagy palatinus unokája, szinte rendelve volt arra, hogy nagyatyja örökét betöltse. Tisza István azonban, aki nem akarta megengedni, hogy a presztizsét ezzel a kinevezéssel megcsorbítsák, teljes erejével szegült a terv ellen s ebben a hatalmi harcban végül is ő leit a győztes. De csak hárszálon függött, hogy ne csapják el csufosan, úgy, amint ez két hét előtt osztrák kollégájával, Koerberrel történt.“

ANYAKÖNYVEINKBŐL.

Bölcsőtől a koporsóig.

Február hóban megkereszteltettek: Paku Sándor, Barta Béla Mihály, Györkei Gábor József, Gömör Erzsébet, Kiss Tóth Károly, Sebessy Katalin, Szabó Mária, Bojtor Ferenc, Nád házy I.án, Hegedűs Ida, Nagy Sándor,

„A gyermeket, nem hiába, hogy frissen került ki az alkotó kezéből, a teremtés hajnalának költészele lengi körül. A gyermekléleknek ezt a bűbáját így írja körül a Szentírás: az ők anyyalaik a mennyben mindenkor látják az én mennyei Atyám orcáját (Máté 18:10), vagyis minden gyermekben egy égi lény öröme sugárzik, minden gyermekben egy atyai mosoly visszfényétől fényes“.

(Ravasz L.)

Házasságot kötöttek: 17. évi Szentkirályi Endre ref. vallású máv. géplakatos Bus Anna Lidia r. kath. hajadonnal, 26. évi Heil István ref. kereskedősegéd Turucz Julia r. kath. törvényesen elvált nővel.

„Tartozunk a házassággal az emberiségnek, tartozunk a házassággal Isten országának és tartozunk vele önmagunknak is.“ (Luthardl.)

Eltettettek: 4. évi Sebestyén Péter fegyenc, 7. évi Tussinger Béla János kk. 8. évi sepsibacsoni Toókos Elemér gimn. tanár 33 éves korában, 18. évi vékei Vékey Barna ny. irodaigazgató 62 éves korában, 20. évi Virth Elek kk. 21. évi özv. Hajóki Lajosné 76 éves korában és Földessi Ilona kk. 25. évi Csaplár Aladár 26 éves órásszegéd, 29. évi Jó Balintné 62 éves korában és Vass Elekné 74 éves korában.

„Boldogok a halottak, akik az Urban haltak meg mostantól fogva. Bizony, azt mondja a Lélek, mert megnyugosznak az ő fáradságukból és az ő cselekedeteik követik őket“.

Jel. 14:13.

— H I R E K —

Istentiszteletek sorsrendje: Szegeden; F. hó 23. án d. e. 10 órakor gyülekezeti istentisztelet (Teieki S. sl), 11 órakor ifjúsági istentisztelet (dr. Varga J.), d. u. 6 órakor hálaadás (Bakó L.)

Szabo cska Mihály temesvári lelképásztor most ünnepelte születésének 60., írói működésének 40., és temesvári lelkészkedésének 25. évfordulóját. Egyházunk és közéletünk e kiváló vezérférfiának ez alkalomból még igen sok örömet és áldást kívánunk.

Ifjúsági konferenciát tart f. hó 22. én d. u. 4 órai kezdettel a Szegedi Református Ifjúsági Egyesület a Madách-uteai polgári iskola tornacsarnokában. — Felhívjuk ez uton is figyelmüket, hogy bibliát és zsoltárt lehetőleg minden tag hozzon magával és pontos időben ott legyen.

Egyházunk nagytiszteletű presbitereit és az intézetek tanárait ez uton hívjuk meg szeretettel. Pakucs Gyula ifj. egy. titkár.

Családi kör.

Akadályok és nehézségek.

Otödik hét. I. De amelyek nékem egykor nyereségek valának, azokat a Krisztusért kárnak

Felelős kiadó a szegedi ref. egyházközség nevében: Bakó László lelkész.

Nyomatott Szegedi Hirlapkiadó- és Nyomdavállalatnál, Szegeden. Telefon 8-95. Felelős nyomdavezető Sajgó József

ítéltem. Sőt annak felette most is kárnak itélek mindent az én Uram, Jézus Krisztus ismeretének gazdagsága miatt, akiért mindent kárbaveszni hagytam és szemé'nek itélek, hogy Krisztust megnyerjem és találtassam öbennem. Fil. 3:7-9.

Beszéltünk eddig az imádság kiváltságáról, mint az Istennel való ama barátság legfőbb megnyilvánulásáról, melyet öntudatos társalkodás által tarthatunk életben; ezek után méltán kérdezhetjük, mibe kerül mindez? Pál typusa minden nagy keresztyén léleknek abban, hogy rájött, hogy „a Krisztus ismeretének gazdagsága“ nem érhető el anélkül, hogy az ember bizonyos dolgokat kárba ne hagyjon veszni. Az olyan életnek, amely igazán tud imádkozni, meg van az ára. Vasari azt írja, hogy Raphael piros-ernyővel ellátott mécesest viselt magán, amikor festett, hogy az árnyéka ne sötéti se el vásznát. Sok embernek imádságait is az önnön árnyéka rongja el. Vannak dolgok az életben, amiktől meg kell válnia, ha valaha is igazán imádkozni akar. Sikerük érdekében az ilyen embereknek is fel kell tűzniök az önmegtartóztatás mécsvilágát, Gondold meg az éle edben levő helytelen magatartásokat, kedvenc bűnöket, rossz indulatokat, melyek olyan nehéz feladatú teszik számúdra az imádkozást igazán mély és komoly értelemben.

Oh Uram, jövel gyorsan és foglald el királyi székedet, mert mostan gyakorta feltámad bennem egy és más, ami bitorolni akarja trónusodat; a büszkeség, kapzsiság, tisztátalanság és restség akar urrá lenni rajtam; és aztán az ítélkezés, harag, gyűlölség és a bűnök egész sora csatlakozik mellém, hadakozik ellenem és uralkodni akar rajtam. Én ellenük állok, felkiáltok láttukra és azt mondom: „Nincs más királyom, csak Krisztus!“ Oh, békesség királya jövel és uralkodjál bennem, mert nem akarom, hogy fölöttem más király legyen, mint csak Te. Amen. Szent Bernát (1091-1153)

Butor nélküli szobát bérel- nék konyahasználattal

idős, nyugdíjas anyám részére,
ki magányos nővel közös há-
tartásba estleg össze is költözne.

Ajánlatot, közvetítést díjazok.

SZÉLL IMRE, Szent Háromság-utca 26. szám.

Ugyancsak butornélküli szobát konyahasználattal keres egy háromtagú tisztviselő család. — Havi fél q buzát fizetne érte. —
Cím: a lelkési hivatalban.